

Книги по проекта:

Научна монография „Светът от вчера“ - видян през катастрофата от 1939. Усещанията за застрашена Европа в културата и литературата на България, Украйна, Полша и Чехословакия“. Колектив: Михаил Неделчев, Мариета Иванова-Гиргинова, Елка Трайкова, Мария Огойска, Остап Сливински, Владимир Колев, Маргрета Григорова, Венеса Начева, Добромир Григоров, Младен Влашки. София: ИЦ „Боян Пенев“, 2023.

Българската визия за Европа, обединеното отечество и войната (1930-1945). Сборник с художествени текстове. Съставителство и предговор: Михаил Неделчев, Мария Огойска, Мариета Иванова-Гиргинова, Елка Трайкова. София: ИЦ „Боян Пенев“, 2023.

Inter arma. Предчувствието за война в чешката култура (1935-1939). Сборник с художествени текстове и публицистика. Съставителство и предговор: Добромир Григоров. София: ИЦ „Боян Пенев“, 2023.

Институт за литература - БАН
<https://ilit.bas.bg>

ФОНД
 НАУЧНИ
 ИЗСЛЕДВАНИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

„СВЕТЪТ ОТ ВЧЕРА“ - ВИДЯН ПРЕЗ КАТАСТРОФАТА ОТ 1939. УСЕЩАНИЯТА ЗА ЗАСТРАШЕНА ЕВРОПА В КУЛТУРАТА И ЛИТЕРАТУРАТА НА БЪЛГАРИЯ, УКРАЙНА, ПОЛША И ЧЕХОСЛОВАКИЯ

Проектът е финансиран от Фонд
 „Научни изследвания“ (КП-06-Н60/2 от 16.11.2021)

ЦЕЛ

Целта на проекта е да представи интуициите за катастрофата в Европа в навечерието на Втората световна война в четири култури и литератури чрез анализ на събития и текстове, провидели краха на стара Европа през 30-те и началото на 40-те години на XX в. Задачата е да се изследва 1939 година като „година на литературата“ чрез прилагане на популярния подход за изследване на „годините на литературата“ в българската, украинската, полската и чешката литература. Изследват се геополитическите, социокултурните и художествените процеси в четирите литератури и култури до 1945 г.

Представяне на проекта
в Ягелонския университет

Литературен маршрут
„Шварцвалд“

ИНОВАТИВНОСТ

Иновативността на проекта е в изследване на интуициите за краха на единна Европа, видян през призмата на трагичната 1939 г. и отразен в големия културноисторически наратив на четирите страни до 1945 г. Темата е част от единния организъм: история - култура - литература. Това е и първи опит за четиристранен научен прочит на социокултурните и художествени феномени през втората половина на 30-те и началото на 40-те години на XX век в българската, украинската, полската и чешката литература.

СЕГЕДСКИ
УНИВЕРСИТЕТ

КУЛТУРЕН МАРШРУТ
„ПОГЛЕД ОТ ВИЕНА“

ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРОЕКТА В ЕВРОПЕЙСКИ УНИВЕРСИТЕТИ

АКТУАЛНОСТ

Колективните и индивидуални травми от драматичните събития през разглеждания период и днес намират своя израз и прочит в литературата на съвременна Европа. И в този смисъл актуалността на научната проблематика е в изучаването на констелациите, на групиранията и прегрупиранията на интелектуалните елити в разглежданите страни, на личната им съпричастност към катастрофичните исторически събития в навечерието на Втората световна война в Европа и света. „Светът от вчера“ и днес е актуална метафора, която свързва индивидуалните и колективни истории на страните в ЕС, оживява по нов начин миналото и го превръща в инструмент за разбиране на настоящето.

УНИВЕРСИТЕТ „АЛБЕРТ ЛУДВИГС“ ВЪВ
ФРАЙБУРГ

ЯГЕЛОНСКИ
УНИВЕРСИТЕТ В
КРАКОВ

Екип

Проектът включва учени българи, украинисти, бохемисти и полонисти.

РЪКОВОДИТЕЛ НА ПРОЕКТА

доц. д-р
Мариета Иванова-Гиргинова
ЧЛЕНОВЕ НА ПРОЕКТА

проф.
Михаил Неделчев

доц. д-р
Елка Трайкова

доц. д-р
Мария Огойска

доц. д-р
Добромир Григоров

проф. дфн
Маргрета Григорова

доц. д-р
Остан Сливински

гл. ас. д-р
Лилия Желева

гл. ас. д-р
Владимир Колев

докторант
Венеса Начева

Събития

Панел „Светът от вчера“ в международната научна конференция „Единство и разделение в езиките, литературите и културите“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ (11 май 2023)

